



פחד דוד

עלון שבועי בענייני פרשת שבוע



אשדוד: רח' האדמו"ר מבעלזא 43 טל. 08-8566233 פקס. 08-8521527
ירושלים: רח' בית וגן 8 טל. 02-6433605 פקס. 02-6433570

יו"ל ג"י מוסדות "אורות חיים ומושה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורינו ורבינו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלובן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלובן רבי חיים פינטו זיע"א

עלון מס' 543

משכיל לדוד

פרשת - בא

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבינו דוד חנניה פינטו שליט"א

מסירות נפש לקיום המצוות

"דברו אל כל עדת ישראל לאמר בעשר לחודש הזה ויקחו להם איש שה לבית אבות שה לבית" (שמות יב, ג)

הקב"ה מצווה על בני ישראל להקריב לפניו קרבן המובא מן הצאן, וזאת משום שהשה היה אליהם של מצרים, ובוה שעם ישראל שוחטים את השה ומקריבים אותו לה' יתברך - הם מוכיחים בכך שאין להם חלק ונחלה באילנותם של מצרים. למעשה, קרבן פסח דרש מסירות נפש עצומה מעם ישראל, כיון שארבעה ימים טרם שחיטתו ציווה הבורא ברוך הוא לקשור את השה לרגלי המיטה, ולבדוק אותו שמא נפל בו מום. ובזמן שהמצריים היו מבחינים שהעם היהודי עומד להקריב ולזבוח את אליהם - חמתם בערה בהם. והנה עם ישראל לא פחדו ולא יראו מכעסם של המצריים, אלא דבקו במצוותו של הקב"ה וקיימוה במסירות נפש. ובשנה השנייה לצאת בני ישראל ממצרים,

באו עם ישראל להקריב את קרבן פסח, והנה באה קבוצת אנשים לפני משה רבנו שהיו באותה העת טמאי מת ושאלוהו - במה יגרע חלקנו, מדוע מנועים אנו לקיים את מצות קרבן פסח רק משום היותנו טמאים לנפש? והוסיפו וביקשו שמושה רבנו ישאל את פי השכינה, האם ישנה הזדמנות נוספת בה הם יוכלו להקריב את קרבן פסח, ככל עם ישראל. משה רבנו בראותו את רצונם העז של האנשים לקיים את דבר ה',

הולך להיוועץ עם הגבורה, והקב"ה משיבו שאותם אנשים אכן יוכלו להקריב את קרבן פסח במועד מאוחר יותר, חודש ימים אחר חג הפסח - ב"ד באייר כנאמר "בחודש השני בארבעה עשר יום בין הערבים יעשו אותו על מצות ומורורים יאכלוהו" (במדבר ט. יא).

והמתבונן יראה שלא זו בלבד שאותה קבוצה זכתה לחוג את חג הפסח כהלכתו ולהביא קרבן לפני ה', אלא אף זכו שמצות פסח שני תתחדש על ידם.

שבהיות וכל כך חשקה נפשם לקיים את מצות ה', על כן זימן הקב"ה בידם מצוה נוספת והיא חידוש מצות פסח שני. ויש בזה מוסר השכל גדול בעבורנו, עד כמה על האדם לחפז ולרצות לקיים את מצוותיו של ה' יתברך.

וכלל ידוע הוא כנאמר בפרקי אבות (ד, ב) "מצוה גוררת מצוה ועברה גוררת עברה". ומשמע שהמקיים מצוה בחשק ובהתלהבות, הקב"ה מזמין לידו מצוה נוספת על מנת להרבות את זכויותיו. וככל שהאדם מביע את רצונו יותר ויותר לקיים את דבר ה' ולשמור מצוותיו, כך הקב"ה מגן עליו מפני החטא ומעניק לו הזדמנויות נוספות לקיים את דברו.

ומן העבר השני, אדם העובר על דבר ה' ברגל גסה ואינו מביע כל הרהור חרטה על כך שהוא מבטל את מצוות התורה, במצב שכזה הקב"ה אינו מעניק לו ברכה ושמירה בדרכיו, וככל שהוא מרבה לחטוא כך הקב"ה מסובב לידו הזדמנויות נוספות לחטוא, עד שנמצא שכל שעותיו עסוק הוא בעבירה.

כמו כן הקב"ה מצרף מחשבה טובה למעשה (קדושין מ, א), ולפיכך אם נפשו של האדם חשקה לקיים מצוה מסוימת אך מסיבות שונות לא עלתה בידו, הקב"ה מעלה לפניו כאילו אותו אדם אכן קיים את המצוה. ולא זו בלבד אלא, מזמין לידו מצוה נוספת כאילו קיים את המצוה בפועל, בבחינת מצוה גוררת מצוה (אבות ד, ב).

מבחן האכזבה

והנה כמעט כל אדם יאמר ויעיד על עצמו שאכן יש בו רצון חזק לקיים את דבר ה', אך טרדות החיים מונעות ממנו לעשות כן. ואדם כזה צריך להעמיד עצמו במבחן פשוט על מנת שיוכל לברר עם עצמו, אם באמת רצון זה עומד בראש מעיניו עד שיעשה כל מאמץ לקיים את מצוות ה', או שמא זוהי רק משאלה בעלמא ככל המשאלות.

ונראה להביא לדבר משל, לאדם שמילא כרטיס הגרלה בביתו וכשבא להחזיר את הכרטיס לעמדת מכירת הכרטיסים, הוא רואה שהדלפק כבר סגור.

אותו אדם שב לביתו עם אכזבה בלבד, אך ביום המחרת כשנוכח לראות שהמספרים שעלו בגורל הינם זהים למספרים אותם מילא בכרטיסו - אין גבול לצערו ואכזבתו על כך שנמנעה ממנו זו הזכייה. וכגון זה על האדם לערוך חשבון נפש בינו לבין עצמו, האם הוא מצטער לאחר הפסד המצוה כמו אותו אדם שראה את הדלפק סגור ושב לביתו מעט מאוחר, או שמא ממלאת אותו אכזבה עמוקה כפי שחש אותו אדם שנוכח לראות שמספריו עלו בהגרלה והוא לא שלח את הכרטיס. ואמנם אין כל ספק שציון זה קשה עד מאוד, היות וטבעו של האדם להימשך אחר הגשמיות ורק יחיד סגולה חשים צער רב, בזמן שנמנע מהם קיום מצוה מסוימת שבה חשקו בכל מאודם. וככל שהאדם ירגיל עצמו לחשוב על ערכן של המצוות ועל שכרן הרב, כך יתגבר בו הרצון לקיימן ואפילו במחיר של מאמץ רב ומסירות נפש. וישנה הבטחה מפורשת שכל שהאדם יעסוק יותר ויותר בקיום המצוות, כך הקב"ה יזמן לידו הזדמנויות נוספות לקיום המצוות, ונמצא

שכל שעותיו תהיינה אך טובה וחסד.

»» המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה לכתובת: p@hpinto.org.il ««

פרשת בא ג' שבת תשע"א

ירושלים	תל אביב	באר שבע
16:16	16:30	16:34
17:30	17:32	17:33
18:08	17:55	18:00

הדלקת נרות
מוצאי שבת
רבינו תם

הילולא דצדיקיא

- ג - רבי יוסף מאמשינוב
- ד - רבי ישראל מסטאניב
- ה - רבי יהודה אריה לייב מגור
- ו - רבי יום טוב ליפמן - "עונג יום טוב"
- ז - רבי דוד מלעלוב
- ח - רבי יוסף מספינקא
- ט - ר' רפאל ישעיה אולאי (בן החיד"א)

ימי השובבי"ם



תיקון גדול בימים אלו

בשבועות אלו אנו כבר נמצאים בעיצומם של הימים הקדושים הללו "ימי השובבי"ם", שתחילתם בפרשת שמות וסיומם בפרשת משפטים - שובבי"ם ראשי התיבות: "ש'מות ו'ארא ב'א ב'שלא י'תרו מ'שפטים" (ובשנה זו, שהיא שנה מעוברת, אף "ת'רומה ת'צוה" - ת"ת). ימים אלו סגולתם ידועה להתחזקות בעבודת השי"ת, בקדושה ובטהרה ובתיקון המידות. וכבר נהגו חסידים ואנשי מעשה להתענות בימים קדושים אלו ולהוסיף תוספת קדושה על קדושתם.

ב"לבוש" (סימן תרפה) מזכיר את מנהג התעניות בימי השובבי"ם, מנהג שבמקורו התקיים דווקא בשנות הניבוי, כפי שהוא עצמו מציין: "יש מקומות שנהגין בשנת העיבור לקבוע תענית בכל יום ה' לפרשיות שובבי"ם - ת"ת, וקורין בשחרית בפרשת השבוע, ובמנחה קורין ויחל ומפטרין 'דרשג'. ונהגין כן מפני שהשנה ארוכה שיש יותר מחצי שנה בין בה"ב דמר-חשון לבה"ב דאייר, שהם ימי תענית וכפרה לישראל, לכך מתענה ח' ימים כנגד חודש העיבור שהוא ד' שבועות, בכל שבוע ב' ימים דהיינו ב' וה' וכדי שלא להכביד על הציבור - חלקום, ואין מתענים אלא פעם אחת בשבוע. עוד שמעתי טעם אחר והוא, כי ראו קדמונינו שהנשים המעוברות עלולות להפיל עובריהם בשנים המעוברות, ותקנו להתענות אלו הח' תעניות כנגד כל ב' וה' של חודש העיבור, משום הנשים המעוברות שלא יפילו". בהקשר לכך מעיד הגאון רבי חיים פלאגי זצ"ל בספרו "כף החיים": שזה כבר כמה שנים בעיר עזו לנו "איזמיר" יע"א, להפריש עשרה תלמידי חכמים מתענים, וקובעים לימוד בבית הכנסת תהלים עם שבעה כורתי ברית, ומתפללים מנחה בסליחות. ומוציאים גבאים שגבו מעות מהנשים המעוברות - והמעות שמקבצים מחלקים אותן לנצרכים, שלא תאונה אלינו שום רעה. אמן.

מנהגי פרישות וזהירות

רבי חיים ויטאל זצ"ל מזכיר את מנהג התענית בשנה פשוטה ומעוברת כאחד (שער רוח הקודש כז): ענין השובבים הנודעים רצה לומר שיש מנהג קדום בכל ישראל להתענות ארבעים יום רצופים שיש מן יום הראשון של פרשת שמות עד פרשת תרומה וקצת מן תצוה - נתנו בהן סימן: "שובו בנים שובבים ארפא משבותיכם" (ירמיה ג). ופרשיות אלו המספרות על ענין גלותם, שעבודם וגאולתם של ישראל, מסוגלות לן לתשובה שלימה.

חסידים ואנשי סגולה, נוהגים במנהגי פרישות וזהירות יתירה בימי השובבי"ם, החיד"א רומז לכך בספרו "ברכי יוסף" (סימן תרפ"ה): "ובימים אלו הוא תיקון גדול לקדש עצמו במותר לו". כך גם בספרי המוסר והחסידות המעידים על רבים מבני עליה המתענים בפרשיות שמות עד משפטים משבת לשבת, וזהרים כל ימי השובבי"ם מלאכול דבר מן החי (היינו בשר ועופות). ורבים

אחרים מסגפין עצמן שאינם אוכלים שום תבשיל חי בערב אחר התענית ועושין טבילות רבות במקוה כל יום. נהרא נהרא ופשטיה.

יותר מאלף תעניות

כדאי לציין כאן דבר מופלא המצוטט מתוך הספר "אוהל אלימלך" בשם הרה"ק רבי אריה מאופאולא, שאליהו הנביא זכור לטוב בא אל הרה"ק רבי אלימלך מליז'ענסק זיע"א, וגלה לו כי בשמים ובמתיבתא דרקייעא נפסקה ההלכה שלא יעסקו בתעניות ובסגופים כי הדור חלוש, רק יוסיפו לעסוק בתורה ובעבודה.

וכך כותב הרה"ק ר' משה לייב מסאסוב זיע"א: מי שמבליג על כעסו שזה ליותר מאלף תעניות, כפי שכותבת הגמרא "המעביר על מדותיו מעבירים ממנו כל פשעיו". ואין העולם מתקים אלא על מי שבולם עצמו בשעת מריבה

עוד מובא בספר "יסוד העבודה", הנה אמרו חכמינו זכרונם לברכה: תורה מכפרת מגני ומצלי, ותלמיד חכם אין אש של גיהנם שולטת בו. והקובע לו ללמוד ערך חמש שעות בלא שום הפסק דבור בענין אחר ובלא ענין - נראה לי שדבר זה הוא ענין נפלא המועיל, מזכך, מכפר ומביא את אותו אדם לתשובה וכפרה מעולה.

ת'שועת ה'שם ל'כל י'הודי מ'בקש...

בקהילות רבות נשתמר מנהג תענית הדיבור בימי השובבי"ם. הגאון רבי יצחק אלפיי זצ"ל, האריך בחיבורו "קונטרס היחיאלי" לברר ולשבח בענין זה: "תענית הדבור (ושלא לדבר כלל וכלל מהתחלת הלימוד עד הגמר, לא בדברי תורה ולא בשאילת שלום), יש לו צורך גדול מאד שמועיל לאדם לכל נברא בעולם, קטן וגדול. למדן ותלמיד חכם, גאון ורב, עשיר ואביון ול ודך. וזה מועיל לאדם יותר מכל מיני תעניות וסיגופים, וגם אינו מחליש איבריו וגופו וכוחותיו כביום התענית מהאכילה ויתר הסיגופים. והקושי שבו רק לשמור מחסום לפיו שלא ידבר בצרכיו, ומכל שכן בדברים יתרים שאינם צריכים. קל וחומר הוא בדברים בטלים, אבל בדברי תורה ותהלה, הרי הוא הוגה כל היום כולו. נמצא שתענית הדבור טוב לגוף וטוב לנשמה, ועושה שלום בין הנשמה ובין הגוף, ששניהם יזכו לאור החיים ולעולם הנצחי שכולו טוב". ולסגולתו של תענית הדיבור, מצטט רבי יצחק את הרב "נועם אלימלך" אשר תענית (דיבור) משבת לשבת נחשבת היא לחמישה ושישים אלף ושש מאות תעניות... להראותך כח של תענית דיבור שהוא מועיל יותר מתענית הגוף... אמירת מזמורי התהלים, אף היא נתקבלה אצל יחידי ישראל די בכל אתר ואתר לאומרים בימי השובבי"ם. דורשי רשומות אף מצאו סימוכין לאמירת פרקי תהלים בימים אלו, מהפסוק הפותח את תחילת ימי השובבי"ם: "ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה" - ש'מות בני ישראל הבאים מצרימה - בראשי תיבות: "השבים" ובסופי תיבות: "תהלים". עוד דרשו מהפסוק "וארא אל אברהם" שעולה במנין גימטריא: "תהלים". וראשי התיבות של "תהלים" - ת'שועת ה'שם ל'כל י'הודי מ'בקש...



חוד הפרשה

תולה ארץ על בלימה
נצור לשונך



מטעם אבק רכילות

יש דברים שהם אסורים מטעם אבק רכילות, כגון, אם מספר לו מה שאמר פלוני עליו, אינו דבר גנאי, רק דבר שדרך בני אדם להקפיד קצת, כשאומרים לו בפניו. וחייב אדם להסתיר הסוד, אשר יגלה לו חברו דרך סתר, אף על פי שאין בגילוי הסוד ההוא ענין רכילות, כי יש בגילוי הסוד נזק לבעליו וסיבה להפר מחשבתו, גם בזה הוא יוצא מדרך הצניעות, והוא מעביר על דעת בעל הסוד ("חפץ חיים")

1. איזו פרשה נאמרה סמוך לשקיעת החמה?
2. מנין ש"שלוחו של אדם כמותו"?

מאוצרו של מורנו ורבנו הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

מן האוצר



חייב אדם להראות עצמו כאילו יצא ממצרים

את המסובים מחזיקים בחיך של מבוכה. אבל באמת ענין ההסבה הוא שבביל להרגיש ולחוש ממש איך שיצאנו ממצרים ואנו בני חורין. והנה אמרו בהגדה "מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע ורבי אלעזר בן עזריה ורבי עקיבא ורבי טרפון שהיו מסובין בבני ברק, והיו מספרים ביציאת מצרים כל אותו הלילה" וכו'. ומעולם התקשיתי מדוע זה נקרא מעשה, וכי זהו סיפור מיוחד שהתנאים הקדושים קיימו את מצות סיפור יציאת מצרים, הרי זה חובת כל יהודי ובודאי שהתנאים יקיימו זאת, ומה חידוש יש במעשה זה?!

והנראה בביאור הענין, שהתנאים הקדושים לא רק סיפרו ביציאת מצרים אלא, הם גם הרגישו את עצמם כאילו יצאו ממצרים, ועל זה שייך לשון 'מעשה' כי זה לא סתם הלכה. ועל זה אמרו "גדול תלמוד שמביא לידי מעשה" (קדושין מ, ב). ומכאן שכל מי שמתעסק בסיפורי התורה ומרגיש אצל עצמו הרגשה בסיפורים אלו כמו בסיפורי האבות, הרי יש בכוחו להגיע לדרגת האבות הקדושים.

**"ויאמר משה אל העם
זכור את היום הזה אשר
יצאתם ממצרים מבית
עבדים כי בחזק יד
הוציא ה' אתכם מזה
ולא יאכל חמץ" (שמות יג. ג)**

אמרו חז"ל (פסחים קטז, ב) "חייב אדם להראות את עצמו כאילו יצא ממצרים" ואם לא רואה את עצמו כאילו יצא ממצרים אינו מקיים את המוטל עליו. וכתב הגר"א ז"ל, שכל מקום שכתוב 'חייב אדם' זה מצוה חיובית שצריך לקיימה ואין זה לשון מליצה בעלמא.

ולכן, בשל ציווי זה אנו מסבים בליל הסדר זכר ליציאת מצרים. לדאבוננו היום רבים המסבים ולא מרגישים בכך כלום, ונדמה בעינינו ליל הסדר למעשה תמוה ומכאני, וכשאתה מסתכל סביבך בשעת ההסבה אתה רואה

מן המעיין



הגדול? משום ה"וישם כצאן משפחות"...

**"כשש מאות אלף
רגלי" (יב. לז)**

כתב רבינו בחיי: הלשון הזה יורה שלא היו שש מאות אלף שלמים, ומפני שהתורה לא הזכירה כיון חשבונם בדקדוק כמה היו הגברים או כמה יחסרו מן השש מאות אלף - נראה לומר שלא היו חסרים כי אם אחד, ולא רצה להזכיר מנינם בחסרון.

וכך מצאתי בפרקי דרבי אליעזר: כשעלו ישראל ממצרים, נתייחסו כל הגברים ששים רבוא חסר חד, מה עשה הקב"ה? נכנס במנין עמהם ועלה מספרם ששים רבוא. הוא שנאמר: "ואנכי אעלך גם עלה".

אור הזוהר

"כל מוזמנת לא תאכלו" (יב. ב)

אמר רבי אלעזר: כתוב "כל מוזמנת לא תאכלו", בראשה וסופה של התבה נמצא מ"ת. ולפיכך מי שאוכל חמץ בפסח מזומנת לו מיתה, וידע שהוא מת בעולם הזה ובעולם הבא, שנאמר: "ונכרתה הנפש ההיא".

מצה מפני מה נקראת 'מצה'? אלא כך שנינו:

שם שד"י משמעותו מי שאמר לעולמו די יאמר לצרותינו די (ע"י סילוק המזיקים). כך גם מצה לפי שהיא מכניעה ומכריתה את כל הצדדים הרעים וגורמת קטטה בניהם, כעין השם שד"י במזוזה שמבריה שדים ומזיקים מפתח הבית, כך גם המצה מבריה אותם מכל משכן קדוש וגורמת קטטה ומריבה בניהם, כמו"ש "מסה ומריבה", ועל כך נקרא שמה מצה.

(פנחס רנ"א:)

"כי ממנו נקח לעבוד את ה'". (י. כו)
"ממנו" - אותיות "ממון".

ורמז יש בכך, כפי שמובא בשמו של הגה"צ רבי אברהם הררי - רפול זצ"ל - דאם יש לאדם ממון לא יוציאנו רק לאכילה ושתייה ומלבושים וכיו"ב, אלא גם יעשה מצוות ומעשים טובים בממונו, ליתן צדקה לעניים, להחזיק ביד תלמידי חכמים ולתמוך בישיבות הקדושות. וכאמור: כי ממנו - ממון - ניקח לעבוד את ה'.

"דבר נא באזני העם וישאלו איש מאת רעהו" (יא. ב)

תמיהה היא: כיצד דן הקב"ה את מצרים במיתה ובממון, והא קיימא לן דאין אדם מת ומשלם! וכתבו התוספות (ע"ז עא:): דגם בבני נח אמרינן "קים ליה בדרבה מיניה". ואם כן, כיון שהמצריים נתחייבו מיתה, איך נתחייבו גם כן ממון?!

ותירץ רבי יהודה רוזאניס זצ"ל בספרו "פרשת דרכים", דקיימא לן דלא נאמר כלל זה אלא במיתה בידי אדם, אבל במיתה בידי שמים - אדם מת ומשלם.

"ואשה מאת רעותה כלי כסף וכלי זהב". (יא. ב)

מדוע הגיד להם להשאיל משכניהם כלי כסף ושאר הרכוש הגדול, והלא המצריים השתעבדו בהם בגלל "גזרת בין הבתרים"?

אלא כותב רבי חיים פלאגי זצ"ל בספרו "החיים והשלום", שהמצריים השתעבדו בהם בשעבוד כפול ומכופל, ועל כך שלמו ברכושם. אבל קשה שהרי בזכות אותו שעבוד קשה יצאו ישראל כעבור מאתיים ועשר שנים במקום ארבע מאות השנים המובטחות, ואם כן שוב אינם זכאים לרכוש גדול?

ועל כך מתרצים, שבני ישראל נגאלו קודם זמנם בגלל סיבה אחרת, מפני שריבוי השלם את מכסת השעבוד לפני זמנה. וממילא זכו ברכוש הגדול בשל קושי השעבוד.

ונרמז בפסוק: (תהלים קז, מא) "וישגב אביון מעוני" - מדוע זכו לרכוש

בדרך אבות

ממעשיהם של צדיקים



חביב אדם

מידת הכבוד וההערכה שמוטל עלינו לכבד כל אדם באשר הוא, כאשר "חביב אדם שנברא בצלם", באה לידי ביטוי מופלא בדברי הקב"ה למשה ואהרן בפרשתינו: "ויצום אל בני ישראל ואל פרעה מלך מצרים" (שמות ו. ג): אמר להם הקב"ה; היו נוהגים כבוד [בפרעה], וחלקו כבוד למלכות, אף

על פי שאני צריך לעשות בו הדין.

בספר "ארחות יושר", כותב מרן הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א: "הדברים ידועים שמי שמכבד את הבריות, הכל גם כן מכבדן אותו. ולהיפך, הכל מזבזן אותו. וכדתנן (אבות רפ"ד) איזהו מכובד המכבד את הבריות".

בענין זה הוא מצטט דברים ששמע מהגה"צ רבי צבי קופשיץ זצ"ל - ביאור על המשנה באבות: "בן זומא אומר; איזהו חכם הלומד מכל אדם, איזהו גיבור הכובש את יצרו, איזהו עשיר השמח בחלקו, איזהו מכובד המכבד את הבריות". הנה המשנה מונה כאן ד' דברים, במובן אחר ממה שרגילים אנשי העולם להבין. כי העולם חושבים מה הגדרת "חכם", שכולם באים לשואלו, והוא עצמו אין צריך לשאול משום אדם. על כך באה המשנה ומלמדת כי ההפך הוא הנכון: איזהו חכם? הלומד מכל אדם! וכן העולם חושבים ש"גיבור" הוא מי שגובר על כולם, ואין מי שיכול לגבור עליו. מלמדת המשנה שגיבור הוא זה הכובש את יצרו ומוותר לאחרים. וכן העולם חושבים ש"עשיר" הוא זה שטורח כל ימיו לאסוף ולהרבות כספו. מלמדת המשנה שאיזהו עשיר? השמח

בחלקו. וכן העולם חושבים, מיהו האדם המכובד? זה שהכל מכבדן אותו והוא אינו מכבד לאדם, מלמדת אותנו המשנה שההפך הוא הנכון: איזהו מכובד? זה שמכבד את הבריות!"

באתי ליטול רשות

על מדת הערכה והכבוד שרחש הגה"צ רבי עזרא עטיה זצ"ל לידידיו חכמי התורה, ניתן ללמוד מהמעשה הבא:

פעם שאל מאן דהו את רבי עזרא שאלה בהלכה למעשה, עיין רבי עזרא, שקל בדעתו והחליט מה עליו לפסוק, ואולם אמר לשואל, כי בטרם ישיבנו, עליו ליטול רשות מהמרא דאתרא שירשה לו לפסוק...

אותו רב התגורר במרחק רב, כדי חצי שעה הליכה מביטו של רבי עזרא, ושרב כבד שרר באותו יום. אך הוא

קם בהחלטיות וכיית את רגליו. הוא הציע בפני הרב את כל צדדי השאלה את ראיותיו ומסקנתו, לשמע דבריו שהיו מתובלים בראיות נכוחות וסברות עמוקות, השתומם הרב וקרא: "לשם מה הוצרך מר לבוא אלי?"

השיב לו רבי עזרא בענוותנותו:

"באתי ליטול רשות ממור לפסוק הלכה". הצטחק הרב ואמר: "הלא מר יודע את הכל. אני הוא שצריך לבוא אליו ולא להיפך".

ועוד בענין זה:

הגאון רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל היה מקפיד מאוד על שמירת כבודו של הזולת, על כן נהג, שכאשר היו יושבים בביתו בלילה בשעה מאוחרת ורצה כבר ללכת לישון, לא היה אומר שהגיע הזמן ללכת ואף לא היה רומז ישירות על כך. אלא היה מתחיל לומר בנעימה את סדר קריאת שמע שעל המיטה, ומזה הבינו הנוכחים שהגיעה שעתם ללכת. או-אז נפרדו ממנו בברכת לילה טוב, ורבי יחזקאל שהיה באמצע אמירתו, כאמור, היה מנענע בראשו במאור פנים מיוחד להולכים.

אנשי אמונה תולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

תפילתו של כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א שהבריחה את הארבה ממרוקו

לא נושעו והמכה לא חלפה וצערם של יהודי מוגאדור הלך וגדל. והנה באה הישועה. ימים ספורים לאחר מכן, כשכ"ק רבי חיים פינטו זיע"א היה עסוק בלימודו עם תלמידיו, נפלה על הבית חשיכה גדולה. היה זה 'ענן' של מליוני חגבים שחגו מעליהם בדרך מעופתם והחשיכו את האיזור. כמה מהחגבים נפלו על ספרי התלמידים,

והם נאלצו להפסיק את סדר לימודם. כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א הפסיק מיד את לימודו, נטל שופר והחל לתקוע בו כדי להעביר את רוע הגזירה. לאחר מכן החל להתפלל, אמר "שלוש עשרה מידות של רחמים", והפך את אותו יום ל"יום כיפור קטן" ממש. כך עמד רבי חיים בתפילה לפני קונו ולא פסק, עד שבאה רוח מזרחית ולקחה עמה את כל הארבה ימה.

"ויהפך ה' רוח ים וזיק מאד וישא את הארבה ויתקעהו ימה סוף לא

נשא ארבה אחד בכל גבול מצרים" (שמות י, ט)

העיר מוגאדור שבמרוקו, ידעה שנות רעב וסבל שבהם קיפחו רבים מתושבי המקום את חייהם ונפחו את נשמתם ברעב ובצמא ובחוסר כל.

מידי כמה שנים היתה פוקדת את העיר מכת ארבה,

מליוני חגבים היו פושטים על השדות והמטעים הירוקים, וכשהואילו בטובם לצאת מהעיר הם היו מותירים אחריהם שדות ומטעים ערומים מתבואה ומפירות. מחסור זה הביא בעקבותיו לייקור מוצרי המזון, ולמצוקה כלכלית קשה של התושבים. באחת השנים נראה הארבה בהמוניו בעיר מוגאדור. תושבי העיר נחרדו מאד,

שכן במשנה במסכת תענית נאמר "הרואה גובאי - אומר ברוך דיין האמת". והלכה פסוקה היא, כי על הארבה והחסיל, אפילו לא נראו כאן אלא באספמיה, קובעים תענית, מפני שזו מכה מהלכת. וגם מתריעים על מכת הארבה אפילו אם נראתה כנף אחת של ארבה. וכאן, כשארבה בהמוניו מכסה פני ארץ, הפחד והאימה היה גדול ביותר.

בשעה קשה שכזו לא נותר ליהודי מוגאדור אלא לתפוס את אומנות אבותיהם בידיהם, והכריזו על יום תענית ותפילה ברחבי מרוקו. אך למרבה הצער הם

חסרים לנו בארכיון מס' עלונים ישנים

תש"ס - 13 תשס"א - 25,27,26,28, תשס"ה - 253,254,261

מי שיש ברשותו את העלונים הנ"ל נא ליצור איתנו קשר

בט"ל או במייל אנו נצלם ונחזיר תודה!